

58 w 2025 (594)

Harcerska Liga Mistrzów – program wsparcia rozwoju drużyn (poprzez rywalizację)

Data publikacji: 18.09.2025 / Autor: Tomasz Szkudlarski

Geneza powstania i założenia Harcerskiej Ligi Mistrzów

Harcerska Liga Mistrzów (HLM) zrodziła się z konkretnej potrzeby – potrzeby podniesienia poziomu pracy wychowawczej w drużynach harcerskich 1 Wrocławskiego Hufca Harcerzy „Starodrzew”. W latach 2012/2013, kiedy zainicjowano to narzędzie metodyczne, hufiec charakteryzował się dużym zróżnicowaniem jakościowym wiele drużyn działało na słabym poziomie, drużyny często były prowadzone przez p.o. drużynowych, którzy chcieli coś zmienić. Starsi i doświadczeni instruktorzy hufca byli gotowi pomóc drużynom, hufiec był stosunkowo nowy – środowisko “Ostoja” oraz “Watra” dołączyła do hufca po rozwiązaniu hufca “Wigry”, Z perspektywy komendy hufca oczywiste stało się, że potrzebna jest interwencja – przemyślana, systemowa i atrakcyjna dla samych harcerzy.

Wspólnie z kadrą instruktorską dokonano diagnozy najważniejszych obszarów wymagających wzmocnienia. Priorytetem stała się praca zastępów – uznana za fundament harcerskiego wychowania, a jednocześnie często zaniedbywana. Zwrócono również uwagę na potrzebę zapewnienia systematycznej, całorocznej pracy oraz na skuteczne wykorzystanie narzędzi metodycznych, takich jak system stopni i sprawności. Kluczowym elementem okazała się także motywacja – w szczególności potrzeba zdrowej, inspirującej rywalizacji między drużynami.

Do najważniejszych założeń HLM należą:

- systematyczne monitorowanie postępów zastępów w ciągu całego roku – pozwala to kadrze drużyny na trafniejsze planowanie pracy wychowawczej i zauważenie potencjału lub problemów w konkretnych grupach,
- zdrowa rywalizacja na poziomie hufca, która motywuje do działania, daje szansę na świętowanie sukcesów i wspólne przeżywanie przygody,
- rozwijanie umiejętności harcerskich poprzez zdobywanie stopni, sprawności

oraz doskonalenie technik harcerskich,

- podsumowanie w trakcie zlotu hufca – finał HLM, który liczy się jako część rywalizacji, ale nie pozwala zastępowi, który nic nie robił cały rok wygrać całej ligi mistrzów.

Oprócz wprowadzenia HLM do pracy hufca w ramach reformy powstał pomysł na nowy kurs zastępowych, czy regularne wyjazdy kadry hufca z warsztatami. Artykuł ten jednak ma za cel podzielenie się doświadczeniem w zakresie Harcerskiej Ligi Mistrzów.

Symbolika HLM

- **Laur** – zwycięstwo i chwała , szlachetność i godność ,
- **Dąb** – siła, trwałość i mądrość,
- **Lilijka** – emblemat wskazujący kierunek, wartości moralne i służbę,
- **Gwiazdki** – nawiązanie do piłkarskiej Ligi Mistrzów.

Punktacja śródroczna

Punktacja w HLM opiera się na różnych działaniach i osiągnięciach zastępu. Poniżej znajduje się szczegółowa propozycja kategorii, za które przyznawane są punkty:

1. Obecność na zbiórce [1 pkt / harcerz (maks. 7 pkt)]

2. Obrzędowość zastępu [0-3 pkt / zbiórkę]

3. Sprawności

- 2 pkt / sprawność jednogwiazdkowa
- 3 pkt / sprawność dwugwiazdkowa
- 4 pkt / sprawność trzygwiazdkowa

Warunek: Sprawność musi być adekwatna do wieku i stopnia harcerza.

4. Obecność na zbiórce ZZ [5 pkt / obecność zastępowego]

5. Wyjazdy, biwaki

- 3 pkt / harcerz (max. 21 pkt) – za wyjazd zastępu (samodzielny lub z drużyną).
- 7 pkt / harcerz (max. 49 pkt) – za zimowisko (minimum 3 pełne doby).
- 7 pkt / harcerz (max. 49 pkt) – za obóz.

6. Harc miesiąca [10 pkt / harc na miesiąc]

7. Zastęp w sieci

- 2 pkt / wpis i zdjęcie

- 3 pkt / cztery wpisy w miesiącu (dodatkowo)

8. Stopnie

- 20 pkt / zdobyty stopień młodzika
- 25 pkt / zdobyty stopień wywiadowcy
- 30 pkt / zdobyty stopień ćwika

9. Wydarzenia dodatkowe

- ustala komenda HLM

Rozstrzygnięcie kwestii spornych

Wszystkie kwestie sporne są rozstrzygane przez komendę HLM.

Zalety i wyzwania Harcerskiej Ligi Mistrzów

Zalety

1. Wszechstronny rozwój - więcej niż tylko rywalizacja

Harcerska Liga Mistrzów nie ogranicza się do jednej płaszczyzny działania – obejmuje stopnie, sprawności, wiedzę, postawy, aktywność w drużynie i poza nią. To promowanie holistycznego podejścia do rozwoju harcerza. Daje przestrzeń na indywidualne osiągnięcia, ale jednocześnie uczy pracy zespołowej – szczególnie na poziomie zastępów.

2. Całoroczność jako atut systematycznego rozwoju

Harcerska Liga Mistrzów to inicjatywa, która swoją siłę czerpie z całorocznego charakteru. Dzięki niej harcerze mają możliwość rozwijania się w sposób ciągły i konsekwentny, a nie tylko „zrywem” przed ważnym wydarzeniem. Regularne wyzwania i punktacja zachęcają do pracy przez cały rok, wspierając tym samym wytrwałość i konsekwencję.

3. Rywalizacja jako narzędzie motywacji

Zdrowa rywalizacja działa jak silny bodziec, szczególnie dla tych drużyn i zastępów, które wcześniej miały problem z utrzymaniem motywacji. Możliwość zdobycia punktów w różnych obszarach sprawia, że nawet „słabsze” drużyny mogą szybko poprawić swoją pozycję, co działa budująco i wzmacnia morale.

4. Jasna i przejrzysta punktacja

Jednym z atutów HLM jest prosta i zrozumiała punktacja, którą można bezpośrednio przełożyć na pole drużyny. Taka transparentność ułatwia planowanie pracy wychowawczej

i pozwala drużynowym oraz zastępowym realnie oceniać efekty działań.

5. Promocja najważniejszych narzędzi wychowawczych - stopni i sprawności

Harcerska Liga Mistrzów promuje i wzmacnia stosowanie najważniejszych narzędzi harcerskiej metody, takich jak system stopni i sprawności. To świetny sposób, by przywrócić im należne miejsce w życiu drużyny, a jednocześnie zwiększyć ich atrakcyjność dla harcerzy.

6. Budowanie wspólnoty i integracja hufca

Dzięki ogólnu hufcowej rywalizacji wzmacnia się więź pomiędzy zastępami i drużynami. Zastępowi i drużynowi podejmują wspólne działania, dzielą się doświadczeniami i inspirują nawzajem. To realna forma budowania wspólnoty i ducha hufca.

7. Wspieranie regularności, a nie akcyjności

System oparty na punktowaniu przez cały rok promuje systematyczność i regularną pracę. Odejście od „akcyjności” pozwala na lepsze planowanie i stopniowy rozwój, co przekłada się na trwałe efekty wychowawcze.

8. Promocja harcerstwa na zewnątrz

Zastępy chcąc zdobywać dodatkowe punkty, zaczęły prowadzić profile na Facebooku czy blogi, dokumentując swoje działania. To nie tylko buduje ich dumę z tego, co robią, ale również promuje harcerstwo w środowiskach lokalnych i w Internecie. W przeszłości działał też profil [Harcerska Liga Mistrzów na portalu youtube](#), gdzie można obejrzeć m.in. filmiki z “Mistrzami Miesiąca”.

9. Finał otwarty dla każdego - każdy może wygrać

Dzięki osobnej punktacji za działania podczas finałowego biwaku, każdy zastęp – nawet ten, który nie był liderem przez cały rok – ma szansę na zwycięstwo w finale. To rozwiązanie wzmacnia zaangażowanie i zachęca do walki o wynik nawet, gdy przez cały rok nie wychodziło najlepiej.

10. Wzmacnianie systemu zastępowego

HLM promuje zastęp jako podstawową jednostkę działania harcerskiego. Zastęp, który pracuje samodzielnie, zbiera punkty, planuje działania i dąży do rozwoju swoich członków.

11. Wyniki są na bieżąco na www

Uczestnicy mogą w każdej chwili sprawdzić swoją pozycję w rankingu. To zwiększa przejrzystość, motywuje do dalszego działania i daje poczucie sprawczości oraz kontroli nad wynikiem.

12. Statystyki są indywidualne

Każdy harcerz może zobaczyć swoje własne postępy i wkład w działania zastępu. To narzędzie do autorefleksji i osobistego rozwoju, które pozwala zauważyć i docenić indywidualny wysiłek.

Wyzwania

1. Trudności z nadrobieniem strat po słabszym okresie

Miesięczny/ dwumiesięczny kryzys – choroby, spadek aktywności – może skutkować stratą punktową nie do odrobienia. Dla części zastępów to bardzo demotywujące, bo mimo starań nie są w stanie powrócić do walki o czołowe miejsca.

2. Brak szans dla spóźnialskich

Zastępy, które dołączają do rywalizacji z opóźnieniem – na przykład powstałe w lutym – mają znacznie mniejsze szanse na sukces. To może zniechęcać nowych członków i odbierać sens angażowania się w danym roku.

3. „Punktoza” - wypaczenie celu

Jeśli celem staje się wyłącznie zdobywanie punktów, a nie rozwój, istnieje ryzyko wypaczenia całej idei. W skrajnych przypadkach może to prowadzić do sztucznego nabijania punktów, np. hurtowego zdobywania prostych sprawności, bez rzeczywistego zaangażowania.

4. Wyręczanie drużyn przez hufiec

HLM powinna wspierać pracę drużynowych, a nie ją zastępować. Jeśli prowadzenie rywalizacji spoczywa głównie na barkach hufca, istnieje ryzyko, że drużynowi stracą motywację do samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczej.

Propozycje, jak radzić sobie z wyzwaniami

Aby Harcerska Liga Mistrzów nie tylko utrzymała swoją atrakcyjność, ale też jeszcze skuteczniej pełniła funkcję wychowawczą, warto wprowadzać przemyślane mechanizmy wspierające uczestników i organizatorów. Oto konkretne propozycje przeciwdziałające najczęściej pojawiającym się problemom:

1. Atrakcyjne nagrody - motywacja przez docenienie

Symboliczna buława dla zwycięskiego zastępu, sprzęt harcerski czy voucher na wspólną przygodę – to nie tylko prestiż, ale też konkretna motywacja do działania. Nagroda staje się celem, który warto wspólnie osiągnąć, wzmacniając jednocześnie więzi w zastępie.

2. Cykl „Mistrz Miesiąca” - regularne wyróżnienia

System pucharowy może być świetnym sposobem na utrzymanie wysokiego poziomu zaangażowania przez cały rok. Miesięczne wyróżnienia – np. filmik z

gratulacjami od hufcowego czy inne wyróżnienie – dają szansę na „małe sukcesy” nawet tym, którzy nie liczą się w klasyfikacji końcowej.

3. Dwie nagrody podczas finału - szansa dla wszystkich

Wprowadzenie oddzielnych nagród: jednej dla zwycięzcy całorocznej rywalizacji, drugiej – dla triumfatora samego finału, sprawia, że motywacja trwa do końca. Nawet jeśli ktoś nie miał dobrego roku, może dać z siebie wszystko podczas finałowego biwaku i odnieść sukces.

4. Spotkania ZZ-etów - integracja liderów

Regularne spotkania zastępowych z całego hufca (2-3 razy w roku) budują relacje, poczucie wspólnoty i pozytywną rywalizację. Znając się nawzajem, uczestnicy czują, że nie konkurują z „anonimowymi zastępami”, ale z prawdziwymi ludźmi z pasją.

5. Nadzór drużynowych nad punktacją - dbałość o jakość

Aby uniknąć wypaczeń typu „hurtowe zdobywanie prostych sprawności”, warto wprowadzona jest zasada zatwierdzania punktów przez drużynowego (do 7 dni po wydarzeniu). To również wsparcie metodyczne – drużynowy może moderować, inspirować i motywować w sposób zgodny z celem wychowawczym.

6. Przenoszalność systemu na poziom drużyny

Punktacja Harcerskiej Ligi Mistrzów jest na tyle uniwersalna i logiczna, że może być bezpośrednio wykorzystana w pracy każdej drużyny. To nie jest konkurencyjny system wobec codziennej pracy drużynowego – to jej realne wsparcie.

7. Coroczna ewaluacja i elastyczność regulaminu

HLM powinna żyć – tak jak zmieniają się drużyny, kadra i warunki. Coroczne spotkania z drużynowymi w celu ewaluacji Ligi to przestrzeń na refleksję, dzielenie się doświadczeniami i wprowadzanie nowych motywatorów. Dzięki temu system się nie wypala, ale rozwija razem z uczestnikami.

Pozytywne przykłady z Harcerskiej Ligi Mistrzów

W ciągu lat trwania Ligi Mistrzów zaobserwowaliśmy wiele inspirujących historii. To nie tylko liczby i punkty – to realne przemiany zastępów, które dzięki systematycznej pracy i rywalizacji rozwinęły skrzydła. Oto kilka przykładów, które pokazują, jak działa Liga w praktyce:

Trzebnica - od jednego zastępu do silnej drużyny

Zastęp z Trzebny dołączył do hufca jako niewielka, samodzielna jednostka. Dzięki udziałowi w Harcerskiej Lidze Mistrzów bardzo szybko wszedł w rytm regularnych zbiórek, pracy ze stopniami i sprawnościami. Rywalizacja stała się dla nich impulsem do działania i rozwoju. Z czasem przekształcili się w pełnoprawną

drużynę, stając się aktywną częścią hufca.

Spojrzenie byłego drużynowego 17 Trzebnickiej Drużyny Harcerzy “Gawra” – ks. phm. Adama Kwaśniewskiego:

“Według mnie w życiu każdego drużynowego są trzy rodzaje zadań. Są te, które fascynują, pociągają i chcielibyśmy, żeby było ich jak najwięcej – to często są zadania kreatywne: wymyślanie tematu obozu, projektowanie obrzędowości, nietypowa pionierka, ciekawy harc. Są te, które robi się z konieczności i ciężko wykrzesać w sobie jakąś iskrę na myśl o ich wykonaniu. Szczerze myślę, że na palcach jednej ręki można policzyć harcerzy w Związku, którzy odczuwają dreszczyk podniecenia na dźwięk takich słów jak „rozliczenie obozu”, „opinia PSP” czy „zgody rodziców”. I są jeszcze te zadania, które są pośrodku. Czasem nęcą, czasem męczą. To jest ta prosta harcerska codzienność. Weźmy np. taki mundur. Kiedy pierwszy raz się go zakłada, to emocje są ogromne, ale po 5-6 latach w harcerstwie zakładanie przez nastolatka takiego samego munduru jaki nosi czwartoklasista może trochę odstraszać czy męczyć. Zwłaszcza jeśli kolory już wypłowały od słońca, a tu i ówdzie pojawiają się naprawy czy przeszycia. Doświadczony drużynowy wie, że przyjdzie w mundurze na zbiórkę, zdobycie kolejnej sprawności, rozpisanie stopnia, pieśń obrzędowa na rozpoczęcie zbiórki czy szacunek dla proporca, to nie cel sam w sobie. To narzędzia dzięki którym harcerze kształtują w sobie postawy: dyscyplinę, szacunek, wierność, wytrwałość. Ale jak to zrobić, żeby ten mundur fascynował zawsze, a nie tylko kiedy jest nowy? Jak przekonywać do zdobywania sprawności, kiedy na rękawie jest ich już 15? Jak motywować do zdobycia kolejnego stopnia, kiedy w wieku buntu młody chłopak zastanawia się czy to w ogóle jest droga dla niego? I tu – cała na białą – wkracza Harcerska Liga Mistrzów. Pogadanka czy fajna zbiórka drużynowego są jak najbardziej dobrymi narzędziami, ale nie przemawiają tak do wyobraźni jak punkty w tabeli wyników. Jesteś w pełnym mundurze na zbiórce – oto punkt dla Twojego zastępu. Zamknąłeś sprawność – oto kolejne 5 punktów. Mało tego, oprócz sprawności pojawia się od razu prośba: „druhu, a pokaż książeczkę sprawności, to wybiorę kolejną”. Moje doświadczenie bycia drużynowym było wyjątkowe z wielu względów: jestem księdzem, harcerstwem w ogóle zainteresowałem się dopiero jako ksiądz i nigdy wcześniej nie miałem kontaktu z codzienną pracą drużyny, byłem drużynowym mieszkając w innym mieście i przejąłem drużynę, którą trzeba było „ratować”, bo przy okazji zmiany pokoleniowej zostało w niej w zasadzie kilku harcerzy. Zadań więc było sporo, a trudności logistyczne nie ułatwiały sprawy. I tu – cała w moro – wkracza HLM. Te najważniejsze, codzienne aktywności drużynowego przejęła na siebie szlachetna rywalizacja w lidze mistrzów. Już po kilku tygodniach miałem na zbiórkach harcerzy wzorowo umundurowanych, ustawionych zastępami, z których każdy miał własną pieśń obrzędową, proporzec i okrzyk – i to w zasadzie bez jakiegoś dużego wkładu pracy z mojej strony. Po dwóch latach drużyna, której groziła likwidacja zdobyła kategorię drużyny leśnej. A ja jako drużynowy w zasadzie w większości zajmowałem się tym, co na początku opisałem jako fascynujące,

pociągające i kreatywne. Moje doświadczenia podpowiadają mi jedno – HLM to po prostu „ręka metody” – tylko o ile twórcy tej systematyzacji jak hm. Grodecka czy Rossman ubrali ją w rękawiczkę z grubej wełny, to HLM postawił na nowoczesny gore-tex.“

Zacięta rywalizacja - 14 WDH “Gawra”, 14 WDH “Bukowina”, 35 DHL “Watra”

Te trzy drużyny przez lata udowodniły, że Liga Mistrzów może być przestrzenią zdrowej, ambitnej rywalizacji. Zastępy co roku toczyły zaciętą walkę o najwyższe lokaty, jednocześnie dzieląc się pomysłami, wspierając się nawzajem i utrzymując wysoki poziom działania. Liga stała się dla nich narzędziem podnoszącym jakość codziennej pracy, a dla całego hufca – przykładem, że rywalizacja może iść w parze ze współpracą.

W 2017r. te trzy drużyny jako jedyne w chorągwi były drużynami leśnymi. Drużyną Orlą Chorągwi zastała wtedy 14 WDH “Bukowina”

- 14 WDH “Bukowina”
 - w 2014r. była Drużyną Puszczańską,
 - w 2017r. była Drużyną Orlą,
- 35 DHL “Watra”
 - w 2015r. była drużyną puszczańską,
- 14 WDH “Gawra”
 - w 2018r. była Drużyną Orlą
 - w 2022r. była Drużyną Puszczańską.

Perspektywa byłego drużynowego 14 Wrocławskiej Drużyny Harcerzy „Bukowina” (drużyny składającej się z 4-5 zastępów) – hm. Jana Garneckiego:

„Harcerska Liga Mistrzów, którą wprowadziliśmy w hufcu, okazała się ciekawą formą rywalizacji śródrocznej. Wcześniej spotykałem się raczej z tym, że miano najlepszej jednostki trzeba było wywalczyć podczas turnieju. Tutaj pojawiło się coś świeżego, co dobrze uzupełniło punktację w drużynie. Moje zastępy miały dużo frajdy ze śledzenia na bieżąco swoich postępów w rywalizacji z innymi drużynami hufca. Ważne było także to, że dzięki wydarzeniom takim jak kurs zastępowych czy zbiórki ZZ-tów harcerze znali się choćby z widzenia, więc ta rywalizacja miała inny wydźwięk. Jako drużynowy starałem się często pokazywać moim harcerzom, jak pracują inne środowiska, by mogli się zainspirować. Ponieważ nasz hufiec składał się z drużyn wywodzących się z różnych szczepów, specyfika pracy była nieco inna. Dzięki HLM-owi moi harcerze mogli się temu bliżej przyjrzeć. Proste zasady oparte wyłącznie na stosowaniu najważniejszych narzędzi metodycznych – stopni i sprawności – w naturalny sposób wspierały pracę drużyny i nie wymagały dodatkowych działań „na siłę”. Nie kolidowało to ani z wewnętrzną punktacją, ani z

kategoryzacją w OH-y. Przykładowo w pierwszym roku funkcjonowania HLM-u w hufcu zdobyliśmy kategorię drużyny puszczańskiej..

Perspektywa byłego drużynowego 14 Wrocławskiej Drużyny Harcerzy Gawra” – phm. Bartłomieja Sobieszka:

“HLM znam od podszewki. Gdy startowałem w 2013 roku byłem szeregowym harcerzem, a mój zastęp Baribale, zwyciężył pierwszą edycję. Później zostałem zastępowym. Mój drużynowy, Paweł potrafił wykorzystać to narzędzie na tyle dobrze, że dla mnie, mojego zastępu i całej naszej drużyny HLM był najważniejszą sprawą w harcerskim życiu. To była świetna zabawa, do dziś nie potrafię pogodzić się z przegraną 22 punktami z zastępem Niedźwiedzi na finale III edycji [[Harcerska Liga Mistrzów - III edycja](#)]. Kilka lat później zostałem drużynowym. HLM dla mojej drużyny był rywalizacją, którą wszyscy rozumieliśmy. Oczywiście niektóre zastępy angażowały się w rywalizację bardziej, inne mniej. Będąc drużynowym miałem narzędzie, dzięki którym mogłem w łatwy sposób zmotywować chłopaków do działania stawiając cele oparte na punktacji HLM. Uważam, że siła HLM leży w jego prostocie, prostej punktacji, ale też w tym, że mogliśmy się zmierzyć z kimś spoza naszej drużyny – to było ekscytujące. Każdy zastępowy, który chciał wygrać dobrze wiedział co musi zrobić zastępem, żeby wygrać tę grę. Ważnym aspektem tej rywalizacji było motywowanie chłopaków, szczególnie tych u dołu tabeli. Dobrym przykładem jest faza pucharowa HLM, która dodała świeżości, zastępy z dołu tabeli, znów miały szanse na wygraną, czyli motywację do działania. HLM to świetne narzędzie, szczególnie dla słabszych drużyn, które nie prowadzą rywalizacji drużyny. W zasadzie zerowym kosztem dla drużynowego, zastępy dostają świetną grę, w którą mogły grać, niezależnie od tego co dzieje się w drużynie. HLM pozwala hufcowemu oddziaływać pośrednio na każdy zastęp w hufcu, również na ten, którego drużynowy jest mniej doświadczony. To bardzo cenne i unikatowe narzędzie. Finał HLM rokrocznie jest najważniejszym wydarzeniem w naszym hufcu i świetną okazją do współpracy między kadrami drużyn. Dla zastępów jest zwieńczeniem całorocznej pracy i świetną okazją do sprawdzenia w technikach harcerskich.”

99 WDH “Wawer” - mistrzowie finału

Choć nie zawsze prowadził w całorocznej klasyfikacji, zastęp z Wawra wielokrotnie udowadniał, że potrafi błyszczeć w kluczowych momentach. Finałowe biwaki to ich czas – przygotowani, zintegrowani, pełni energii, pokazywali, że determinacja i mobilizacja na końcówkę sezonu mogą odmienić końcowy wynik. Ich sukcesy w finałach pokazują, że HLM nagradza nie tylko systematyczność, ale też ducha walki i zaangażowanie w decydujących chwilach. 99 WDH “Wawer” była Drużyną Orlą Dolnośląskiej Chorągwi Harcerzy w 2016r. oraz w 2020r.,

Od roku 2015r. przynajmniej 3 drużyny z hufca brały udział w Chorągwanym

Turnieju Drużyn Leśnych lub ogólnopolskim Turnieju Drużyn Puszczańskich, co jest potwierdzeniem wzrostu jakościowego w drużynach w hufcu.

Rok 2017r. był rokiem przełomowym w hufcu – wszystkie jednostki były prowadzone przez instruktorów.

Walory metodyczne Harcerskiej Ligi Mistrzów

Harcerska Liga Mistrzów (HLM) to program, który opiera się na sprawdzonych metodach wychowawczych harcerstwa, promując rozwój młodzieży poprzez aktywne uczestnictwo w różnych zadaniach, które integrują elementy rywalizacji, współpracy i samodoskonalenia. Jednym z podstawowych filarów jest ręka metody. Harcerze przez doświadczanie i działanie nabywają umiejętności praktycznych, które są niezwykle cenne w życiu codziennym. Z kardynalnych zasad metody harcerskiej HLM z pewnością wykorzystuje zasady: naturalności, indywidualizacji (oddziaływania od wewnątrz), dobrowolności, oddziaływania pośredniego, oddziaływania pozytywnego oraz wzajemności oddziaływań. Każda z nich wnosi swoje unikalne wartości, wpływając na skuteczność i efektywność procesu wychowawczego.

Harcerska Liga Mistrzów w praktyce wykorzystuje podstawowe środki metody harcerskiej, które stanowią fundament skutecznego wychowania. System zastępowy pozwala uczestnikom działać w małych, zgranych zespołach, rozwijając odpowiedzialność, liderstwo i współpracę. Stopniowanie trudności sprawia, że każde zadanie staje się wyzwaniem na miarę możliwości, co motywuje do rozwoju i buduje pewność siebie. Niezmiennie ważnym elementem pozostaje również wychowanie w kontakcie z przyrodą – naturalnym środowiskiem, które uczy zaradności, uważności oraz szacunku do świata, który nas otacza.

Perspektywa hufcowego 1 Wrocławskiego Hufca Harcerzy “Starodrzew” – hm. Jana Garneckiego:

„HLM sprawdził się dobrze jako element integrujący hufiec. Drużyny z różnych środowisk

i na różnym poziomie mogły sprawdzić się w rywalizacji trwającej cały rok. Wymagania były na tyle nieinwazyjne, że każda jednostka mogła z marszu włączyć się do współzawodnictwa. Jako hufcowy traktowałem to również jako formę monitorowania stanu drużyn. Jeśli harcerze w jakiejś jednostce nie zdobywali stopni ani sprawności, oprócz braku punktów w rywalizacji był to dla mnie sygnał, że trzeba reagować. Z kolei finał Harcerskiej Ligi Mistrzów, organizowany w formie zlotu hufca, stanowił okazję do spotkania i podsumowania całego roku pracy. Pewnym wyzwaniem było utrzymanie motywacji przez cały rok, ale jednocześnie stworzyło to dobrą przestrzeń do rozmów i dyskusji w gronie instruktorów i

drużynowych. Efektem tego było wprowadzenie m.in. Mistrzów Miesiąca, odwiedzin hufcowego i innych rozwiązań. Dzięki temu narzędzie przez lata ewoluowało, odpowiadając na bieżące potrzeby jednostek i hufca.”

Podsumowanie

Harcerska Liga Mistrzów ma potencjał, by być nie tylko narzędziem wychowawczym, ale też prawdziwym motorem napędowym rozwoju zastępów, drużyn i całego hufca. Jej sukces zależy nie tylko od zasad, ale też od ludzi – ich zaangażowania, refleksji i otwartości na zmiany. Dzięki przemyślanej formule i dynamicznemu dostosowywaniu do potrzeb środowiska, HLM może pozostać atrakcyjna i skuteczna przez wiele kolejnych lat.

Parę zdjęć z różnych edycji Harcerskiej Ligi Mistrzów

1. Punktacja

31 grudnia 2018 - Losowanie fazy pucharowej Harcerskiej Ligi Mistrzów

BIRUANGI	58	
ARCTUSY	65 - 67	LISY
SYRIAKUSY	72 - 51	PUMY
IRBISY	93 - 0	KODIAKI
ŻUBRY	67 - 95	PANTERY
MELURSUSY	87 - 0	WIKINGOWIE
KORSARZE	99 - 0	ŚLĘŻA
DZIKI	22 - 27	KARAKALE

3. Cykl „Mistrz Miesiąca” – regularne wyróżnienia – [link do kanału youtube](#)

Adamem Kwasińskim
3 października 2016

nasz miesiąc rywalizacji w #HLM już za nami. We wrześniu tytuł Mistrzów Miesiąca zdobył zastęp lursi Ursini z trzebnickiej Gawry. Już w czerwcu zapowiadali, że ten rok będzie należał do nich 😊 #HLMStarorzew #jedziemyzoksem
ulna tabela: www.hlm.watra.webd.pl/

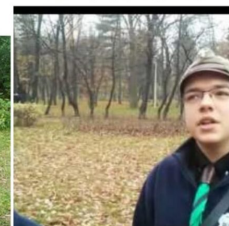

Tej siły już nie zatrzymacie!

Harcery "Starorzew" ZHR

Rec Harcerzy "Starorzew" ZHR
3

wyłoniony Zastęp Niedzwiedzie z 14 WDH-y "Bukowina Akes w #HLM. Każdy ma jakąś funkcję. Staszek jest... Wy

- Mistrzowie Miesiąca - Październik 2016

Harcery "Starorzew" ZHR

ostal **Zastęp Wilki**. W nowym roku ruszyli pełną parą.

Wyświetl więcej

Zastęp Wilki
Taw9n1c 2017 HLM wygrał zastęp Wilki z 35 DHL "W

1. Wrocławski Hufiec Harcerzy "Starorzew" ZHR – 🏆 podekscytowany(a).

18 grudnia 2018

zapowiadaliśmy już jest! Nowy odcinek naszej relacji z Harcerskiej Ligi Mistrzów. Mistrzem miesiąca az kolejniy został 14 WDH Bukowina zastęp Dzikii!

<https://www.youtube.com/watch?v=IG8FY-jtC4>

ITURE.COM
M | #04 Grudzień - "Najważniejsze pytanie przed świętami"

filiec Harcerzy "Starorzew" ZHR

imy #MistrzMiesiąca w lutym został 14 WDH Gawra - zast blik, że wygrali w lutym... Wyświetl więcej

ymy 2017 - zastęp Syriakusy
Miesiąca został zastęp Syriakusy

4. Finał HLM

Tomasz Szkudlarski

Instruktor Dolnośląskiej Chorągwi Harcerzy im. Orłąt Lwowskich, związany z 2 Wrocławskim Hufcem Harcerzy „Twierdza”. Pełni funkcje członka Komisji Instruktorskiej, Kapituły HR oraz Skarbnika Zarządu Okręgu. Jest również koordynatorem Harcerskiej Akcji Letniej i Zimowej na Dolnym Śląsku. W przeszłości drużynowy 35 Drużyny Harcerzy Leśnych „Watra”, z którą w 2015 roku zdobył kategorię drużyny puszczańskiej, a następnie drużynowy 53 Leśnej Drużyny Wędrowników „Watra”. Był także pierwszym hufcowym 2 WHH „Twierdza”, założonego w 2020 roku.

Prywatnie mąż i ojciec dwójki dzieci, zawodowo kierownik projektów w branży IT. W wolnym czasie pasjonuje się turystyką górską i jazdą na rowerze.